

Gode råd - Om arbejde med mineraluld

Vejledningen er udarbejdet af
Saint Gobain Isover, Paroc og Rockwool

MBR - Gode råd

Denne vejledning giver nogle få - men vigtige – råd om arbejde med mineraluld.

Følges disse råd reduceres støvmængden ved arbejde med mineraluld.

Rådene er udarbejdet af Mineraluldindustriens Brancheråd (MBR) i overensstemmelse med Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 344 af 9. juni 1988, Bekendtgørelse om arbejde med montering og nedrivning af isoleringsmaterialer indeholdende syntetiske mineralfibre.

Støv opstår ved tilskæring af de fleste byggematerialer, bl.a. isoleringsmaterialer, beton, cement, træ og kunststoffer, men fremkommer især, når gammelt støv hvirvles op. Støv opstår også ved tildannelse og håndtering af mineraluld.

Særligt støvende arbejde findes f.eks. ved nedrivning af gammelt isoleringsmateriale, isolering over hovedhøjde samt isolering på vanskeligt tilgængelige steder, bl.a. skunkrum og andre snævre rum med dårlig ventilation samt ved indblæsning eller udlægning af granulatprodukter.

På emballagen af mineraluldsprodukter fra Isover, Rockwool og Paroc er trykt en række pictogrammer, der i enkel form giver anvisninger

på god og forsvarlig håndtering af mineraluld.
Disse er uddybet i det efterfølgende. Supple-
rende information findes i leverandørbrugsan-
visningerne, som kan findes på producenterens
hjemmesider.

Tildæk udsat hud.
Bær ansigtsmaske til
engangsbrug ved arbejde
i uventilerede rum

Skyl i koldt vand
før vask

Rengør området
med støvsuger

Udluft arbejdsområdet,
hvis det er muligt

Affald skal bortskaffes
ifølge lokale regler

Bær briller ved arbejde
over hovedhøjde

Planlægning

Forbered konstruktionen så standard isoleringsmaterialer kan bruges eller vælg mineraluldsprodukter, som er tilpasset konstruktionen, så tilskæring på arbejdsstedet begrænses mest muligt.

Vælg det isoleringsmateriale der støver mindst muligt, som f.eks. et forsejlet eller tilpasset produkt.

Planlæg at isoleringen kan leveres så tæt ved indbygningsstedet som muligt.

Planlæg byggeopgaven ud fra ovenstående koncepter, så de bedste produktsortimenter fra Isover, Rockwool og Paroc udnyttes.

Planlæg forløbet af byggeriet så støvafgivelse nedbringes og god ergonomi opnås. For eksempel ved at isolere tag og ydervægge henholdsvis oppefra og udefra, samt ved at der isoleres mindst muligt over hovedhøjde.

Planlæg renoveringsopgaver, så der etableres ventilation, evt. mekanisk udsugning til det fri.

Planlæg så affaldet kan bortskaffes i henhold til den stedlige kommunes anvisninger.

Arbejdets tilrettelæggelse

Arbejdet tilrettelægges, så der arbejdes mindst muligt over hovedhøjde. Sørg for god og effektiv ventilation under arbejdets udførelse.

Hvis særligt støvende isoleringsarbejde undtagelsesvis ikke kan undgås, må der ikke foregå andet arbejde samtidigt på dette arbejdssted, og der anvendes personlige værnemidler.

Sørg om nødvendigt for, at der er egnede personlige værnemidler til rådighed inden start af isoleringsarbejdet.

Levering og oplagring

Tilstræb at isoleringen kan leveres og oplagres så tæt ved anvendelsesstedet som muligt.

Isoleringsmaterialer bør fortrinsvis opbevares indendørs. Opbevares isoleringen udendørs, skal materialerne beskyttes mod vejr og vind ved en overdækning og underlag.

Udpakning

Mineraluld pakkes ud på et fast og rent underlag på anvendelsesstedet umiddelbart før brug. Isoleringsprodukterne bør transporteres og håndteres mindst muligt, og den nødvendige transport bør foregå skånsomt.

Tilskæring

Tilskæring på arbejdsstedet begrænses mest muligt ved valg af det rette produkt til den aktuelle konstruktion.

Nødvendig tilskæring bør ske med en af producenten anbefalet kniv, specielt udviklet til formålet. Tilskæringen skal foregå på et fast og rent underlag.

Hurtigtgående skæreværktøj må ikke bruges.

Der kan dog være undtagelser, f.eks. skæring i plademateriale med pålimet mineraluldsisolering. I sådanne tilfælde skal benyttes et langsomtgående skæreværktøj forsynet med mekanisk afsugning.

Vær opmærksom på brug af personlige værnemidler.

Renovering

Ved renoveringsopgaver, som ofte indbefatter nedrivning af gammelt isoleringsmateriale, etableres der ventilation, evt. mekanisk udsugning til det fri. Hvis ventilationen er utilstrækkelig, anvendes åndedrætsværn, f.eks. maske med finstøvfiler (P2) eller skærm med filtreret luft.

Luft ud

God ventilation reducerer støvmængden i lokalet væsentligt.

På særligt støvende arbejdssteder, fx ved nedrivning, skal støvet fjernes, hvor det opstår. Det kan gøres ved hjælp af mekanisk ventilation.

Hold rent

Arbejdsstedet skal holdes rent og ryddeligt for at begrænse støvudvikling fra affald og spild. Rengøring skal ske med mindst mulig støvafgivelse ved støvsugning.

Afskæring og spild lægges straks direkte i affaldsposer egnet til formålet.

Arbejdstøj

Det anbefales at bruge beskytteshandsker for at undgå eventuelle påvirkninger af huden.

Hvor der er risiko for drys i øjnene, f.eks. ved arbejde over hovedhøjde, anvendes hovedbeklædning med skygge og/eller beskyttelsesbriller.

På særligt støvende arbejdssteder, især under trange pladsforhold, f.eks. i krybekældre, skunkrum eller snævre hanebåndslofter, anvendes i stedet støvafvisende arbejdstøj, hovedbeklædning, handsker og egnet ånde-drætsværn med minimum P2 filter.

Ved isoleringsarbejde, hvor støvudviklingen er minimal, anbefales det alene at benytte beskytteshandsker.

Hold arbejdstøjet adskilt fra gangtøjet. Arbejdstøj vaskes separat.

Personlig hygiejne

Efter endt arbejde skylles byggestøvet af med koldt vand for at holde hudens porer lukkede. Slut af med sæbevask med varmt vand.

Efter endt arbejde på særligt støvende arbejdssteder – tag et brusebad og klæd om og hold arbejdstøjet adskilt fra gangtøjet.

Fysiske gener

Grove mineraluldsfibre kan medføre påvirkning af huden i form af kløe og rødme, der især opstår, hvor tøjet slutter tæt om f.eks. hals og håndled. Generne forsvinder sædvanligvis kort tid efter ophør af eksponeringen.

Mineraluldsfibre i direkte kontakt med øjet kan som andet støv irritere øjets slimhinde. Det kan give rindende, røde øjne og svie. Støvpartikler, som irriterer øjet, bør behandles på samme måde som andre fremmedlegemer.

Allerede eksisterende hudsygdomme kan - som ved udsættelse for anden mekanisk påvirkning - blive forværret ved udsættelse for mineraluldsstøv.

Mineraluldsstøv og andet støv kan genere luftvejene.

Støvniveauer

Undersøgelser af støvafgivelser fra isoleringsprodukter viser, at anvendelse af isoleringsprodukter fra Isover, Rockwool og Paroc ikke giver anledning til overskridelse af grænseværdierne for støv og mineraluldsfibre i luften.

Indblæsning med granulat medfører væsentligt større støvmængder i luften end almindelig isolering med pladeprodukter.

Klassificeringer

Mineraluld produceret af MBR's medlemsvirksomheder er bioopløselig, og derfor af EU fritaget for kræftklassificering. EUCEB mærkningen dokumenterer bioopløseligheden.

CE-mærke

Siden d. 1. marts 2003 har alle fabriksfremstillede isoleringsmaterialer til bygningsisolering skullet være CE-mærket. Ikke CE-mærkede isoleringsprodukter er ulovlige at anvende i byggeriet.

CE er ikke et kvalitetsmærke men udtrykker overensstemmelse med kravene i en europæisk produktstandard.

Keymark

Isover og Rockwool har valgt at tilslutte sig en uvildig fælleseuropæisk kvalitetsordning, den såkaldte Keymark ordning.

Dette indebærer, at alle deklarerede produkt-egenskaber er underlagt ekstern kontrol.

EUCEB

EUCEB er et europæisk mærke for en uvildig 3. partskontrol af, at mineraluld er bioopløselig. Isover, Rockwool og Paroc er underlagt denne kontrol.

Henvisning

www.isover.dk
www.rockwool.dk
www.paroc.dk

Mineraluldsindustriens Brancheråd
H. C Andersens Boulevard 18
DK—1787 København V
Telefon 3377 3369
Telefax 33773980
Email: info@mineraluldsindustrien.dk
www.mineraluldsindustrien.dk